

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): **Bc. Kryštof Tomeczek**

Název práce: Možnosti a limity reformy daytonského rámce: reforma volebního zákona v Bosně a Hercegovině. Praha, 2024. 64 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií, Katedra ruských a východoevropských studií.

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): PhDr. Ondřej Žíla, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Kryštof Tomeczek se ve svém diplomním projektu věnoval analýze možností a limitů daytonského rámce na příkladu reformy volebního zákona v Bosně a Hercegovině. Na základě svého empirického materiálu v podobě textů vydaných dvěma bosenskohercegovinskými deníky v letech 2018 až 2023 dokumentoval, jak bosňácké a bosenskohercegovinské etno-nacionální elity prosazovaly z protichůdných pozic své politické cíle.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autor ve svém projektu zkoumá dva ústřední protikladné výkladové pohledy v otázce reformy volebního zákona a jeho údajné diskriminace bosňáckých a bosenskohercegovinských komunit v této post-jugoslávské republice. Za pomoci diskurzivní analýzy prohlášení bosňáckých a bosenskohercegovinských politických představitelů publikovaných v denících Dnevni avaz a Večernji list rozebírá a přesvědčivě dokládá politizaci této reformy a účelovost tvrzení etno-nacionálních elit. Tomeczek argumentuje, že mediální diskurs bosňáckých a bosenskohercegovinských elit sledoval a přizpůsoboval se odlišným proklamovaným prioritám, a to přestože se tyto elity obdobně zasazovaly za odstranění diskriminačních mechanismů stávajícího volebního zákona a posunutí BaH blíže k členství v EU.

Diplomní projekt se opírá o rozsáhlou pramennou základnu. Korpus, který kolega Tomeczek podrobil empirické diskurzivní analýze, čítá téměř tisíc novinových textů dvou bosenských deníků – Dnevni Avaz a Večernji List – vydaných v období ledna 2018 až června 2023.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Stylistika finální verze diplomního projektu je na solidní úrovni. Překlepů a jiných formálních prohřešků je v práci minimum.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

Seznámil jsem se s výsledky kontroly Turnitin. Práce splňuje požadavek na originalitu práce.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

K diplomní práci mám následující komentáře:

- 1) Na analyzovaném příkladu reformy volebního zákona Tomeczek argumentuje, že daytonský rámec umožňuje „pokračování války jinými prostředky“. Přestože se Tomeczek ve své analýze soustředí na oblast jedné z entit Bosny a Hercegoviny (Federace Bosny a Hercegoviny), jeho zjištění mohou přispět do konceptuálně mnohem širší debaty o fungování a efektivnosti konsociační demokracie ve státech

s válečnou minulostí a do diskuse o zdařilosti implementace mírotvorného procesu z vnější mezinárodními aktéry. Je na škodu, že se diplomant v závěrečné diskusi více nevěnoval tomuto přesahu. Jeho zjištění by přitom mohla zdařile intervenovat do teoretické rozpravy o fungování konsociační demokracie v poválečných společnostech. V této souvislosti mi chybí detailnější rozprava, která by konceptuálně šířeji zahrnovala kapitolu teoretický rámec. Tomeczek zde pouze nastiňuje Peharův koncept „dediskurzace“. Rozprava stěžejních politologických textů na témata konsociace (Horowitz, Lijphart) zde chybí.

- 2) Diplomní projekt má koherentní strukturu; jednotlivé části jsou srozumitelně provázány a dobře spolu vzájemně komunikují. Přesto se na určitých místech pozorný čtenář neubrání dojmu převahy deskriptivního, byť poctivě provedeného zpracování textu. Zevrubně zpracovaná analytická část svým postupem rovněž navozuje dojem jisté repetitivnosti; místy by bylo možné text více prokrátit a ztuhnout.
- 3) V závěru práce Tomeczek na příkladu debat o reformě volebního zákona ukazuje, že primární interes politických elit spočívá v jejich záměru setrvat u moci. Za tímto účelem jsou z protichůdných pozic mobilizováni voliči bosňáckých a bosenskochorvatských etno-nacionálních stran. Zatímco bosňácké strany, vědomy si početní převahy bosňáckého národa ve Federaci BaH, akcentovaly důraz na občanské uspořádání společnosti bez etnických kategorií a postupnou unitarizaci země, bosenskochorvatské strany, bránící zájmy nejméně početného bosenského národa, naopak upřednostňovaly federativní uspořádání a kladly důraz na zajištění legitimní reprezentace a rovnováhy konstitutivních národů v BaH.

6. SPOLUPRÁCE S VEDOUCÍM PRÁCE (komunikace s vedoucím práce, schopnost reflektovat připomínky, posun od původního záměru apod.)

Diplomní projekt kolegy Tomeczka vznikl v délce téměř dvou let. Během této doby diplomant odevzdal vícero pracovních verzí jednotlivých kapitol, pravidelně konzultoval postup své práce a reflektoval mé kritické připomínky a komentáře. Výsledkem je tak opus, který se v mnoha ohledech posunul od původních črt odevzdávaných před více než rokem.

7. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Autor ve svém textu pracuje s etno-nacionálním bosňáckým a bosenskochorvatským diskursem. Vystává otázka, jak (nejen) reformu volebního zákona reflektovaly politické elity bosenských Srbů? Nakolik se politické strany SNSD či SDS angažují v otázce volebního zákona, na které straně stojí a co svými postoji sledují?

Diplomant by měl vyložit, jak jeho případová studie komunikuje s teoretickou literaturou věnovanou fungování konsociační demokracie v poválečných společnostech. Kde jinde v oblasti západního Balkánu je princip sdílení moci inkorporován do ústavy, jak tento princip funguje a nakolik se jeho nastavení liší od daytonské Bosny a Hercegoviny? Jak diplomantova zjištění rezonují s literaturou, která se věnuje problematice peacebuildingu a obnově válkou rozvrácených společností?

8. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A a B výborně, C a D velmi dobře, E dobře, F nevyhověl):

Diplomní projekt Kryštofa Tomeczka považuji za velmi solidní počín, který navzdory svým kritickým připomínkám hodnotím výborně – B.

Datum: 13.5.2024

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.